

Markéta Šebestová: Legenda o věčném Židovi a její teologické pozadí

Bakalářská práce

Posudek vedoucího práce

Autorka si vybrala velmi zajímavé, ale problematické téma, protože rezonuje v citlivých sférách nejen náboženských, ale i všeobecně lidských vztahů. Nicméně její zájem se soustřeďuje hlavně na vznik legendy, jejíž zdroje se snaží najít už ve středověkých textových dokladech, a na její klasické vypracování, jak se objevuje v knížce kratochvilného čtení z počátku 17. století. Druhým pilířem práce je pak analýza katolických a protestantských teologických vlivů na konečný tvar legendy, a to zejména s ohledem na vnímání Židů a jejich role v dějinách spásy. Co se týče metody, autorka pracuje komparativně (srovnávání textových variant, resp. teologických názorů od sv. Augustina po Luthera a jeho následovníků), ale vždy má na paměti i historický a empirický kontext (různost událostí ve variantách legendy v závislosti na době a místě vzniku, exkurs o situaci marranos a Židů v Hamburku). Z pečlivé analýzy zdrojů, které pochopitelně čerpá převážně ze sekundární literatury, a názorů současných badatelů na danou problematiku pak dokáže formulovat vlastní názory, které mají z větší části spíše přiznanou formu otázek než jednoznačných odpovědí. Je to samozřejmě dáno povahou tématu a dostupné literatury (z jazykových důvodů chybí francouzská). Sama autorka v abstraktu sympaticky uvádí: „V závěrečném vyhodnocení teologických a ostatních vlivů přicházím s celou řadou zajímavých dílčích hypotéz, ale žádnou z nich se mi nedaří dokázat.“ K tomu lze jen dodat, že bakalářská práce nemusí být jen uzavřením jedné studijní (a životní) fáze, ale může být i začátkem akademické kariéry.

1. Struktura argumentace

Práce je přehledně členěná, argumentace důsledná a konzistentní, text je psán velmi pěkným jazykem, zcela bez rušivých chyb a výpadků (jen na s. 19 je „Božského“ místo „božského“). Malá nedůslednost je v psaní „mesiáš“ a „Mesiáš“; rozlišování má obecně svoje důvody, ale v textu jsem si nebyl úplně jist. Jinak musím přiznat, že tak čistý a čtivý text jsem u studentských prací dlouho neviděl.

8 bodů

2. Formální úroveň

Doplnění bodu 1: Formálně bezchybná práce.

8 bodů

3. Práce s prameny

Autorka pracuje s poměrně rozsáhlou sekundární literaturou zejména německé a anglosaské provenience, z níž čerpá, jak bylo řečeno výše, i primární zdroje. Názory současných badatelů dokáže kriticky posuzovat a organicky začleňovat do svého konceptu. Zvolená forma odkazů je konzistentní, jen bych možná doporučil, aby se v poznámkách pod čarou zkracovalo, aby se i v za sebou následujících odkazech nevyskytovaly plné tituly (např. pomocí *cit. d.*, *tamt.* a podobně).

8 bodů

4. Vlastní přínos

Práce je i s ohledem na téma a jeho zpracování kompilační, ale v dobrém slova smyslu, navíc autorka nabízí vlastní postřehy, a to nejen analytické, týkající se existujících zdrojů, ale i zobecňující, které vyvolávají další otázky (na které, doufejme, autorka bude hledat a nabízet odpovědi v budoucnu).

8 bodů

5. Obecný přesah práce

Práce je sice tematicky i zpracováním velmi speciální, ale jak už jsem zmínil na začátku, dotýká se obecnějších problémů mezináboženských a mezilidských vztahů. Mohla by být přínosem jako malý vklad do nikdy nekončícího rozhovoru o základech a dějinách západní civilizace.

8 bodů

Celkem: 40 bodů

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm *výborná*.

V Praze dne 26.5.2016

PhDr. Milan Lyčka, Ph.D.
Ústav filosofie a religionistiky